

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și a Ministerului Justiției

2.2. Descrierea situației actuale

În prezent, Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și Legea nr. 361/2023 privind personalul Curții Constituționale) reglementează condițiile de acordare a pensiilor de serviciu pentru magistrați și pentru alte categorii de personal de specialitate juridică și auxiliară.

Reglementările actuale stabilesc un sistem de pensionare bazat pe următoarele condiții:

- o vechime minimă în funcțiile juridice enumerate (de cel puțin 25 de ani);
- condiții de vârstă mai mici decât cele reglementate pentru sistemul public de pensii ;
- un quantum al pensiei care reprezintă un procent dintr-o bază de calcul;
- actualizarea și recalcularea pensiilor de serviciu potrivit unor reglementări speciale.

Ca urmare a modificărilor succesive, inclusiv prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, în ceea ce privește vârsta de pensionare, s-a instituit un calendar de creștere graduală a acesteia. De asemenea, s-au instituit dispoziții privind valorificarea unor vechimi asimilate, inclusiv un grafic de eşalonare pentru luarea în considerare a acestor vechimi în calculul pensiei. În plus,

au fost aduse modificări în ceea ce privește baza de calcul a pensiei și limitarea cuantumului pensiei la ultimul salariu în plată.

Potrivit celor reținute de Comisia Europeană în scrisoarea adresată Guvernului României în martie 2025, ținta 215 din PNRR care viza întărirea principiului contributivității și corectarea inechităților între beneficiarii acestor categorii de pensii și cei ai sistemului public de pensii din punct de vedere al contributivității nu a fost considerată îndeplinită, având în vedere Decizia nr. 724/2024 a Curții Constituționale care a declarat neconstituțională impozitarea instituită prin Legea nr. 282/2023 care avea ca obiect reforma pensiilor speciale.

În opinia Comisiei Europene, o taxare mai mare a părții necontributive aplicată pensiilor mari și foarte mari ar fi redus inechitățile din sistemul de pensii, în sensul în care ar fi întărit natura contributivă a regimului pensiilor speciale și ar fi permis ca aceste pensii să contribuie la finanțarea sistemului general de pensii.

Potrivit celor reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 724/2024: „Totodată, în ceea ce privește instituirea unui sistem de impozitare proporțională progresivă asupra celorlalte pensii de serviciu stabilite prin legi speciale, Curtea constată că legiuitorul a stabilit în mod variat modalitatea de calcul al acestor pensii, fără a avea un numitor comun al acestora, respectiv criterii fixe. Curtea observă că reglementările legale adoptate de-a lungul timpului au adus în discuție impozitarea veniturilor din pensii în vederea sporirii veniturilor bugetului de stat, *însă, dinamica legislativă demonstrează că instituirea impozitării progresive este, în fapt, imposibil de realizat din cauza modalității de calcul eterogene al pensiilor și al bazelor de impunere, astfel încât numai impozitarea unică, proporțională cu valoare fixă este realistă în actualul context legislativ.* În consecință, Curtea reține că, având în vedere și caracteristicile fiscalității, care nu poate diferenția impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni, se impune aplicarea unui sistem de impozitare proporțională cu valoare fixă. Această concluzie este în concordanță și cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale, în care s-a reținut că persoanelor aflate în aceeași situație juridică, respectiv beneficiarii de venituri din pensii și/sau indemnizații pentru limită de vârstă acordate în baza unor legi sau statute speciale, li se aplică același tratament juridic sub aspectul modului de fiscalizare a venitului, singura condiție impusă statului fiind aceea de a respecta principiul nediscriminării, astfel încât regimul fiscal privind pensiile obținute în baza unor legi sau statute speciale să fie aplicabil tuturor categoriilor de beneficiari ai unor astfel de pensii, fără distincție între pensiile militare și pensiile de serviciu (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, paragraful 140)”.

2.3. Schimbări preconizate

Având în vedere cele menționate mai sus, inclusiv impedimentul implementării sistemului de impozitare care a fost declarat neconstituțional, Guvernul României își propune o nouă intervenție legislativă de natură să reglementeze regimul juridic al pensiilor de serviciu, un prim pas în acest demers constituindu-l pensiile de serviciu din sistemul justiției.

Acest demers are ca scop atât realizarea Jalonului PNRR, cât și reșezarea sistemului de pensii de serviciu, atât din punct de vedere al apropierei de principiul contributivității, cât și din punct de vedere al respectării principiului echității între toți beneficiarii de pensii plătite din fonduri publice.

Reforma sistemului de pensii printr-un nou cadru legislativ își propune să asigure sustenabilitatea financiară și predictibilitatea sistemului de pensii, în contextul procesului de îmbătrânire a populației, precum și corectarea inechităților.

Proiectul de act normativ propune:

- stabilirea vârstei de pensionare pentru personalul vizat de proiect, prin referire la vârsta standard de pensionare din sistemul public de pensii;
- instituirea unei condiții de vechime minime în muncă de cel puțin 35 de ani;
- un quantum al pensiei de 55% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor pentru care au fost reținute contribuții de asigurare socială realizate în ultimele 60 de luni de activitate înainte de data pensionării, cu limitarea quantumului net al pensiei de serviciu la 70% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.
- o nouă eșalonare a vechimilor asimilate care intră în calculul perioadei utile pentru pensia de serviciu până în anul 2029;
- o nouă eșalonare a creșterii vârstei de pensionare pentru magistrați, prin adăugarea anuală a unei perioade suplimentare de 1 an și 6 luni, până în anul 2036
- introducerea posibilității de pensionare anticipată la împlinirea unei vechimi minime de 35 de ani în funcțiile respective, cu aplicarea unei penalizări anuale de 2% până la împlinirea vârstei standard de pensionare din sistemul public;
- modificarea dispozițiilor privind acordarea bonificației de 1% și actualizarea pensiei, în sensul restrângerii acestor posibilități doar la persoanele cu decizii de pensionare sau care îndeplinesc condițiile de pensionare, respectiv fără a se lua în considerare vechimea împlinită după intrarea în vigoare a proiectului pentru acordarea bonificației de 1%; Introducerea unor norme tranzitorii referitoare la menținerea deciziilor de pensionare și la acordarea drepturilor astfel cum erau reglementate în legislația anterioară de la momentul îndeplinirii lor celor care îndeplinesc condițiile de pensionare până la 1 octombrie 2025, data intrării în vigoare acestei legi;
- Armonizarea dispozițiilor similare din Legea nr. 567/2004 și Legea nr. 361/2023 cu cele din Legea nr. 303/2022.

2.4. Alte informații*)

Nu e cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ						
3.2. Impactul social <i>Nu e cazul.</i>						
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului <i>Nu e cazul.</i>						
3.4. Impactul macroeconomic 3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici 3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat <i>Nu e cazul.</i>						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri <i>Nu e cazul.</i>						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător <i>Nu e cazul.</i>						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării <i>Nu e cazul.</i>						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile <i>Nu e cazul.</i>						
3.9. Alte informații <i>Nu e cazul.</i>						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1.	2025	2026	2027	2028	2029	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
(iii) contribuții de asigurări						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ <i>Nu e cazul.</i>
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice <i>Nu e cazul.</i>
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE <i>Nu e cazul.</i>
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene <i>Nu e cazul.</i>
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate <i>Nu e cazul.</i>
5.6. Alte informații <i>Nu e cazul.</i>
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative <i>Nu este cazul</i>
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate <i>Nu e cazul.</i>
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative: <i>Nu e cazul.</i>
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative <i>Nu e cazul.</i>
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.
6.6. Alte informații <i>Nu e cazul.</i>

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.

Proiectul de act normativ se inițiază cu respectarea procedurilor aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind publicat pe site-ul MMFTSS în data de 14.08 2025.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu e cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu e cazul.

8.2. Alte informații

Nu e cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de **Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu.**

**Ministrul Muncii, Familiei, Tineretului și
Solidarității Sociale
Petre-Florin MANOLE**

**Ministrul Justiției
Radu MARINESCU**

AVIZAT:

**VICEPRIM - MINISTRU
Marian NEACȘU**

**Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene
Dragoș-Nicolae PÎSLARU**

**Ministrul Finanțelor
Alexandru NAZARE**